

Sygn. akt II Ka 141/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2022r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agata Kowalska
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Paulina Jarczak

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2022 r.

sprawy **R. G.**

oskarżonego z art. 212 kk i art. 216 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego, oskarżyciela prywatnego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 17 listopada 2021 r. sygn. akt II K 12/21

I. wyrok utrzymuje w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. G. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) za pomoc prawną udzieloną z urzędu w postępowaniu odwoławczym oskarżycielowi prywatnemu W. L..

III. zasądza od oskarżonego R. G. na rzecz Skarbu Państwa 30 złotych tytułem opłaty za postępowanie odwoławcze;

IV. zwalnia oskarżyciela prywatnego W. L. od opłaty za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 141/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 17 listopada 2021 r. sygn. akt II K 12/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
	Zarzut	
	<p>Apelacja obrońcy oskarżonego:</p> <p>1. obraza przepisów postępowania mająca wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego dokonaną bez uwzględnienia zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego poprzez nieobiektywne uznanie, że zeznania R. Z. oraz W. L. stanowią wystarczające powody do ustalenia, że oskarżony nazwał oskarżyciela prywatnego hochsztaplerem, chociaż zeznania te nie mogą stanowić dowodów pełnowartościowych z uwagi na pozostawanie przez oskarżyciela prywatnego oraz świadka R. Z. w sytuacji konfliktowej z oskarżonym, powstałej na tle podejmowanych przez oskarżonego R. G. czynności oraz decyzji w ramach pełnionej funkcji Burmistrza Ł., niekorzystnych dla oskarżyciela oraz świadka, a także ze względu na sprzeczność pomiędzy zeznaniami W. L. i R. Z. oraz sprzeczność w zeznaniach samego oskarżyciela prywatnego co do treści rozmowy, którą miał odbyć oskarżony z R. Z. oraz czasu, w którym oskarżyciel prywatny miał się dowiedzieć o jej treści,</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, że oskarżony w marcu 2018 r. w Ł. (...) pomówił W. L. w ten sposób, że nazwał go hochsztaplerem, podczas gdy wyjaśnienia oskarżonego i prawidłowo ustalony stan faktyczny przeczą temu wnioskowi.

Apelacja oskarżyciela prywatnego W. L.:

1. ograniczenia prawa oskarżyciela prywatnego do ujawnienia przed Sądem stanu wiedzy uniemożliwiającej nie tylko sprawiedliwe ale przede wszystkim rozpoznanie sprawy w zakresie równości stron (zasady generalnej). Sąd nie uwzględnił większości wniosków oskarżyciela, w tym, wniosków dowodowych, choć te właśnie nieujawnione przez niedopuszczenie, a niektóre wręcz odrzucone wnioski były merytorycznym zaprzeczeniem podniesionych przez Sąd w uzasadnieniu usprawiedliwień działań oskarżonego, np. to że oskarżony popełnił czyn pod wpływem prowokacyjnych i negatywnych wobec oskarżonego opinii wyrażonych przez oskarżyciela,, choć w ustaleniach Sądu miało to miejsce rok później.

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela prywatnego:

1 obraza przepisów postępowania, a mianowicie art. 4 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk polegająca na oparciu poczynionych ustaleń faktycznych na dowolnie przeprowadzonej ocenie dowodów, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazaniom wiedzy

i doświadczenia życiowego, w szczególności:

a. uznania, iż oskarżyciel prywatny jest administratorem portalu społecznościowego „Gmina Ł. – bezpieczeństwo i porządek”, na którym często publikuje swoją negatywną ocenę podejmowanych przez oskarżonego, jako Burmistrza Ł. decyzji w sytuacji, w której z akt postępowania i załączonych do nich dokumentów nie wynika, kto jest administratorem w/w konta, wydruki wpisów na nim zamieszczonych nie zawierają dat, przez co nie jest możliwe umiejscowienie ich w czasie, w związku z czym nieuprawnione jest uznanie, iż zachowanie oskarżonego, objęte niniejszym postępowaniem, było wynikiem wzburzenia wywołanego długotrwałym konfliktem istniejącym pomiędzy stronami i wpisami zamieszczonymi w portalu społecznościowym;

b. uznania, iż zachowanie oskarżonego było jednorazowym incydem, podczas gdy z pozytywnie ocenionych zeznań oskarżyciela prywatnego wynika, iż miała miejsce inna sytuacja, nieobjęta niniejszym postępowaniem, w której oskarżony nazwał W. L. hochsztaplerem;

c. niedostateczne uwzględnienie zeznań świadka R. Z., który wskazywał na motywację działania oskarżonego, jak również charakter i rozmiar szkody wyrządzonej zarzuconym czynem;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mogący mieć wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu jest

	<p>znikomy w sytuacji, gdy prawidłowa ocena okoliczności sprawy daje asumpt do przyjęcia, że czyn objęty niniejszym postępowaniem cechował się znacznym stopniem szkodliwości, w tym przede wszystkim analiza okoliczności przedmiotowych i podmiotowych czynu oskarżonego, który w rozmowie z R. Z., mającej miejsce w czasie pełnienia przez niego funkcji Burmistrza Ł. nazywał W. L. „hochsztaplerem” co miało uzasadniać odmowę udzielenia mu pomocy, czym poniżył go w opinii publicznej.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Żadna z apelacji wniesionych w sprawie nie okazała się zasadna. Poddając wyrok kontroli odwoławczej Sąd Okręgowy nie stwierdził w nim obrazy przepisów art. 4 kpk, art. 7 kpk i art. 410 kpk. Zarzut dowolności oceny dowodów wymaga wykazania, że sąd merytoryczny rzeczywiście pominął dowody istotne dla rozstrzygnięcia o sprawstwie i winie, albo że włączył do podstawy ustaleń dowody nieujawnione, bądź uchybił wskazaniom wiedzy lub życiowego doświadczenia.</p> <p>Odnosząc się do apelacji obrońcy oskarżonego należy podnieść, że Sąd odwoławczy nie stwierdził obrazy wskazanych wyżej przepisów, która polegałaby na bezzasadnym obdarzeniu wiarą zeznań złożonych przez W. L. i R. Z.. Niekwestionowany w sprawie, a podniesiony przez skarżącego fakt pozostawiania wyżej wymienionych w konflikcie z oskarżonym R. G. nie świadczy o tym, że zeznania złożone</p>		

przez świadków są nieprawdziwe. Relacja obu świadków jest spójna, zgodna i konsekwentna. Fakt przeprowadzenia rozmowy z R. Z. potwierdził również oskarżony, kwestionując jedynie fakt nazwania wówczas W. L. hochsztaplerem. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się także w zeznaniach wskazanych osób rozbieżności, które wskazywałyby na nierzetelność czy stronniczość ich relacji i wątpliwości co do ich wiarygodności. Powoływanie się przez skarżącego obrońcę na poszczególne, pojedyncze stwierdzenia świadka W. L. zawarte w jego zeznaniach celem ich zakwestionowania, bez uwzględnienia ich całokształtu i powiązania z pozostałym materiałem dowodowym, nie może skutkować oczekiwanym przez niego rezultatem. W. L. doprecyzował przed Sądem zarówno datę zaistnienia zdarzenia będącego przedmiotem postępowania, jak też okres, w którym dowiedział się o treści rozmowy R. Z. przeprowadzonej z oskarżonym. Okoliczności te potwierdził także w swoich zeznaniach R. Z..

Niezasadne okazały się także zarzuty podniesione w apelacji osobistej oskarżyciela prywatnego oraz tej złożonej przez jego pełnomocnika. W. L. nie wskazał, jakie wnioski dowodowe niezasadnie w jego uznaniu zostały oddalone przez Sąd Rejonowy, zaś z akt sprawy nie wynika, aby takie decyzje procesowe zapadły w toku postępowania. Jak zaznaczono na wstępie, Sąd odwoławczy nie stwierdził także w wyniku przeprowadzonej kontroli, aby Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisu art. 7 kpk przy ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Pełnomocnik oskarżyciela

prywatnego nie wykazał skutecznie jakich konkretnie uchybień dopuścił się Sąd merytoryczny w kontekście zasad wiedzy, logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego przy ocenie materiału dowodowego. Należy podkreślić, że sama tylko okoliczność, że dowody zostały ocenione, w aspekcie ich wiarygodności w sposób odmienny, niż życzyłyby sobie skarżący pełnomocnik, nie jest tożsama ze stwierdzeniem, że w procesie ich weryfikacji doszło do naruszenia reguł wskazanych w art. 7 kpk. Odnosząc powyższe do treści poszczególnych zarzutów w kontekście oceny zgromadzonych w sprawie dowodów podkreślić należy, że fakt prowadzenia przez W. L. portalu społecznościowego „Gmina Ł. – bezpieczeństwo i porządek” ustalony został na podstawie ocenionych jako wiarygodne wyjaśnień oskarżonego R. G. i dołączonych wydruków z tegoż portalu. Nadmienić należy, że sama treść wpisów potwierdza, że ich autorem jest W. L., który m.in. powołuje się w nich na toczącą się sprawę przed Sądem karnym i wyznaczoną na dzień 20 lipca 2021 r. rozprawę. Ponadto, fakt pozostawania stron w sytuacji konfliktowej wynika zarówno z depozycji oskarżonego jak też zeznań W. L. oraz pozostałych przesłuchanych w sprawie świadków. Wskazane także zostały tam przyczyny tego konfliktu. Słusznie zatem Sąd Rejonowy uznał tę okoliczność za udowodnioną. W sprawie nie zostało wykazane także, aby poza incydentem będącym przedmiotem sprawy miały miejsce inne noszące znamiona przestępstwa zachowania oskarżonego wobec W. L..

Bezzasadny był także zarzut dotyczący błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie znikomości stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu działania. Zgodnie z art. 115 § 2 k.k., przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Jest to zamknięty katalog kryteriów oceny stopnia szkodliwości społecznej czynu, zaś dominujące znacznie mają okoliczności z zakresu strony przedmiotowej, do której dołączono dwie przesłanki strony podmiotowej, to jest postać zamiaru i motywację sprawcy. Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, należało stwierdzić, że skarżący nie wykazał, aby w katalogu przesłanek decydujących o ładunku społecznej szkodliwości zachowania oskarżonego zabrakło jakiegokolwiek okoliczności, która została w toku postępowania ustalona, a zarazem jest wymieniona w art. 115 § 2 k.k. Lektura uzasadnienia wyroku Sądu I instancji pozwoliła uznać, że przy ustalaniu rozmiaru społecznej szkodliwości czynu uwzględniono, wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu złożonej apelacji, rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiar szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, motywację oskarżonego. Innymi słowy, uwagi sądu nie uszła żadna z okoliczności wyznaczających rozmiar społecznej

szkodliwości czynu oskarżonego. Nieskuteczna okazała się także próba podważenia dokonanej oceny wagi poszczególnych okoliczności przedmiotowo-podmiotowych wymienionych w komentowanym przepisie. Jak już wyżej podkreślono, fakt pozostawiania stron w sytuacji konfliktowej i znaczenie tej okoliczności w kontekście motywów działania oskarżonego jest bezsporna w świetle zgromadzonych dowodów. Okoliczności tej nie kwestionował W. L., przytaczając w swojej relacji szereg nieprawidłowości w zachowaniu oskarżonego związanych z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza Miasta Ł.. Obie strony przyznały też, że konflikt dotyczył zarówno decyzji podejmowanych przez oskarżonego przy budowie wiaduktu w Ł., której to inwestycji sprzeciwiali się niektórzy mieszkańcy, jak też sporu dotyczącego prawa pokrzywdzonego do zamieszkiwania na zajmowanej przez niego działce. Doświadczenia wynikające z dotychczasowych wzajemnych kontaktów, niewątpliwie miały wpływ na słowa wypowiedziane przez oskarżonego o oskarżycielu prywatnym w rozmowie z R. Z.. Uwzględnić należy także, w kontekście oceny okoliczności popełnienia czynu, że była to rozmowa w „cztery oczy”, o charakterze prywatnym. Jak wynika z relacji R. Z., spotkał on oskarżonego przypadkowo, na ulicy i poruszył temat zakupu piecyka dla W. L.. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności przyjąć należy, że intencją oskarżonego nie było to, aby treści zniesławiające oskarżyciela dotarły do większej liczby osób. Wyraził on swoją opinię o W. L. wobec jednej osoby, działając w zamiarze ewentualnym.

Przyjąć należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił również doniosłość przesłanki dotyczącej rozmiaru wyrządzonej lub grożącej szkody. Skarżący pełnomocnik poza dość obszernym przytoczeniem poglądów orzecznictwa nie wskazał żadnych okoliczności, które pozwalałyby dokonać odmiennej oceny tejże okoliczności mającej wpływ na ustalenie stopnia społecznej szkodliwości czynu. Podkreślenia wymaga, że W. L. nie jest osobą publiczną, ani też nie wykonuje zawodu zaufania społecznego. Z przytoczonych przez niego okoliczności wynika, że niektórzy mieszkańcy podchodzili do niego z rezerwą, choć nie zostało wykazane, czy wpływ na to miała wypowiedź oskarżonego, przekazana innym przez R. Z.. Wprawdzie pomówienie jest przestępstwem formalnym z narażenia, dla dokonania którego nie jest wymagany skutek w postaci rzeczywistego poniżenia lub utraty zaufania do pokrzywdzonego, nie można jednak pomijać, czy zniesławiające zarzuty mogły taki skutek spowodować, a więc obiektywnie rzecz biorąc, stwarzały zagrożenie dla dobrego imienia pokrzywdzonego. Narażenie na poniżenie w opinii publicznej oznacza sytuację, w której istnieje realne niebezpieczeństwo pogorszenia w odbiorze społecznym ukształtowanej co do niego opinii. Przepis art. 212 § 1 kk mówi o poniżeniu w opinii publicznej, a nie o poniżeniu w ogóle. Oznacza to, że chodzi tu nie tyle o urazę osobistych uczuć osoby pokrzywdzonej, ale o to, jak osoba pomówiona będzie postrzegana przez szeroki, nieokreślony krąg osób. W tej sytuacji uwzględnić należy, że pomawiające W. L. treści zostały przekazane tylko jednej

<p>osobie, a zatem potencjalny krąg osób, w opinii których oskarżyciel mógł zostać poniżony nie był duży. Spodziewanego przez skarżącego skutku nie przyniosło zatem, z powodów wyżej wyłożonych, kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny rangi okoliczności, o których mowa w art. 115 § 2 k.k.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>Z apelacji obrońcy oskarżonego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R. G. od popełnienia zarzuconego mu w prywatnym akcie oskarżenia czynu, zasądzenie od oskarżyciela prywatnego na rzecz oskarżonego kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu przed Sądem Rejonowym według spisu kosztów znajdującego się w aktach sprawy oraz kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu odwoławczym, według norm przepisanych; <p>Z apelacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Węgrowie. 	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Niezasadność zarzutów podniesionych w złożonych apelacjach warunkowania bezzasadność wniosków.</p>		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Utrzymano w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Węgrowie z dnia 17 listopada 2021 r.	
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
Bezzasadność zarzutów podniesionych w złożonych apelacjach i brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwiężle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

P unkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II, III, IV	Na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019r. poz. 18 j.t.) zasądzono na rzecz adw.

M. G. 516,60 złotych (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem kosztów udzielonej z urzędu pomocy prawnej sprawowanej w postępowaniu odwoławczym w imieniu oskarżyciela prywatnego.

Sąd Odwoławczy na podstawie art. 634 kpk i art. 8 Ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłatę za postępowanie odwoławcze wysokości 30 złotych, na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 17 ust.1 ustawy z 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżyciela prywatnego od opłaty za postępowanie odwoławcze.

7. PODPIS